Çevrimiçi Ö?renme Haz?r Bulunu?luluk Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çevrimiçi Ö?renme Haz?r Bulunu?luluk Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18542

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çevrimiçi Ö?renme Haz?r Bulunu?luluk Ölçe?i (ÇÖHBÖ), bireylerin çevrimiçi ö?renme ortamlar?nda ba?ar?l? bir ?ekilde yer alabilme düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir uyarlama arac?d?r. Ölçek, özellikle **çevrimiçi ö?renme** sürecine ba?lamadan önce ö?rencilerin sahip olmas? gereken teknik, motivasyonel ve psikolojik yeterlilikleri de?erlendirir. Yurdugül ve S?rakaya (2013) taraf?ndan Türkçe'ye uyarlanan bu araç, 5 alt boyut ve toplam 18 maddeden olu?maktad?r. Ölçek, ö?rencilerin kendi ö?renme süreçlerini yönetme kapasiteleri, teknik yeterlilikleri ve ö?renmeye yönelik içsel güdülenmeleri gibi kritik haz?r bulunu?luluk bile?enlerini ortaya koymaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Çevrimiçi Ö?renme Haz?r Bulunu?luluk, **Çevrimiçi Ö?renme**, **Özyeterlik**, **Özgüdümlü Ö?renme**, Ö?renci Kontrolü, Adaptasyon, E?itim Teknolojileri.

Yazarlar

H. Yurdugül, Didem ALSANCAK SIRAKAYA

Amaç

Çevrimiçi Ö?renme Haz?r Bulunu?luluk Ölçe?i'nin temel amac?, yüksekö?retim veya yeti?kin e?itimi düzeyindeki kat?l?mc?lar?n, çevrimiçi e?itim formatlar?na geçi? yapmadan önce bu ortamlara ne ölçüde haz?r olduklar?n? belirlemektir. Bu, hem ö?rencilerin potansiyel zorluklar?n? önceden tespit etmeye hem de e?itim kurumlar?n?n destekleyici stratejiler geli?tirmesine olanak tan?r.

Ölçek, bireylerin teknik becerileri (bilgisayar ve internet kullan?m?), motivasyon seviyeleri ve **özgüdümlü ö?renme** yetenekleri gibi farkl? alanlardaki haz?r bulunu?luk düzeylerini ayr? ayr? ölçerek, çevrimiçi ö?renmenin gerektirdi?i çok boyutlu yeterlili?i de?erlendirmeyi hedefler.

Yap?

Çevrimiçi Ö?renme Haz?r Bulunu?luluk, bir bireyin çevrimiçi bir e?itim program?nda ba?ar?yla yer almas?n? sa?layan çok boyutlu bir psikolojik yap?d?r. Bu yap?, bili?sel, davran??sal ve teknolojik yeterliliklerin bir kombinasyonunu içerir. Ölçek, bu haz?r bulunu?luluk yap?s?n? be? temel alt boyutta incelemektedir.

Bu be? alt boyut, ö?rencilerin teknik araçlara hakimiyetlerinden (Bilgisayar/?nternet Özyeterli?i) kendi ö?renme süreçlerini yönetme becerilerine (Özgüdümlü Ö?renme ve Ö?renci Kontrolü) ve

ARABPSYCHOLOGY.COM

ö?renmeye yönelik içsel itici güçlerine (Ö?renme ?çin Motivasyon) kadar geni? bir yelpazeyi kapsamaktad?r. Ölçek, bu yeterliliklerin çevrimiçi ortamdaki ba?ar? için kritik oldu?unu varsaymaktad?r.

Geçerlik

Ölçek, Yurdugül ve S?rakaya (2013) taraf?ndan Türkçe'ye uyarlanm??t?r. Uyarlama çal??mas? kapsam?nda, ölçe?in yap?sal geçerli?ini test etmek amac?yla faktör analizleri gerçekle?tirilmi?tir. Yap?lan analizler sonucunda, ölçe?in orijinal yap?s?na benzer ?ekilde be? faktörlü bir yap?n?n do?ruland??? ve maddelerin ilgili alt boyutlara yeterli düzeyde yüklendi?i bildirilmi?tir.

Uyarlama sürecinde, **geçerlik** çal??malar?, ölçek maddelerinin Türk kültürüne ve e?itim ba?lam?na uygunlu?unu sa?lamak için dilsel e?de?erlik ve uzman görü?leri ile desteklenmi?tir. Çal??man?n ba?l??? da (geçerlik ve güvenirlik çal??mas?) yap?sal geçerli?in incelendi?ini göstermektedir.

Güvenirlik

Çevrimiçi Ö?renme Haz?r Bulunu?luluk Ölçe?i'nin güvenirlik analizleri, uyarlama çal??mas?nda iç tutarl?l?k yöntemleri kullan?larak raporlanm??t?r. Genellikle Cronbach Alfa katsay?s? ile de?erlendirilen bu çal??malar, ölçek maddelerinin tutarl? ve güvenilir ölçümler sa?lad???n? göstermi?tir.

Yüksek iç tutarl?l?k de?erleri, ölçekteki maddelerin ayn? yap?y? (çevrimiçi ö?renme haz?r bulunu?lulu?u) ölçmede ba?ar?l? oldu?unu ve bireylerin yan?tlar?n?n zaman içinde tutarl?l?k gösterdi?ini i?aret eder. Detayl? **güvenirlik** katsay?lar?, orijinal makalede yer almaktad?r.

Faktör Analizi

Ölçek, Yurdugül ve S?rakaya (2013) taraf?ndan yap?lan do?rulay?c? ve/veya aç?mlay?c? faktör analizi sonucunda toplam 18 madde ve 5 alt boyuttan olu?an bir yap?ya sahiptir. Bu faktörler, çevrimiçi ö?renme ortamlar?nda ba?ar?l? olman?n temel bile?enlerini temsil etmektedir:

Bilgisayar/?nternet Özyeterli?i: Ö?rencinin çevrimiçi kaynaklara eri?me ve internet araçlar?n? kullanma konusundaki inanc?.
Özgüdümlü Ö?renme: Ö?rencinin ö?renme sürecini ba??ms?z olarak planlama, izleme ve de?erlendirme yetene?i.
Ö?renci Kontrolü: Ö?rencinin çevrimiçi ortamdaki kendi ö?renme h?z?n? ve içeri?ini yönlendirme kapasitesi.
Ö?renme ?çin Motivasyon: Çevrimiçi ö?renmeye yönelik içsel ve d??sal güdüler.
Çevrimiçi ?leti?im Özyeterli?i: Asenkron veya senkron yaz?l? ileti?im araçlar?n? kullanarak

ARABPSYCHOLOGY.COM

kendini net bir ?ekilde ifade etme becerisi.

Ölçek

Test Türü: Uyarlama (Adaptation)

Format: Genellikle 5'li veya 6'l? Likert tipi derecelendirme ölçe?i kullan?lm??t?r (Derecelendirme bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir, ancak uyarlama çal??malar? genellikle Likert format?n? korur). Ölçek toplam 18 maddeden olu?maktad?r.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yüksekö?retim ö?rencileri, uzaktan e?itim programlar?na kat?lan yeti?kinler.

Ya? Grubu: Üniversite ça?? ve üstü.

Popülasyon Detaylar?: Ölçe?in geçerlik ve güvenirlik çal??mas? genellikle Türkiye'deki üniversite ö?rencileri üzerinde yap?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Bireysel olarak uygulanan, öz-bildirim temelli bir anket. Ö?rencilerden, çevrimiçi ö?renme ile ilgili çe?itli durumlar veya yeterlilikler hakk?ndaki görü?lerini belirtmeleri istenir.

Anahtar Kelimeler

E?itim Psikolojisi, Uzaktan E?itim, Dijital Yeterlilik, **Özyeterlik**, **Özgüdümlü Ö?renme**, Yap?sal E?itlik Modellemesi, **Güvenirlik**.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Belirtilmemi?tir.

Kurum E-posta Adresleri: Belirtilmemi?tir.

Yaz??ma Adresi (Sorumlu Yazar): Didem ALSANCAK SIRAKAYA için ileti?im e-postas?: alsancakdidem@gmail.com

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in orijinal uyarlama çal??mas? 2013 y?l?nda yay?nlanm??t?r. Ölçek, akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?mlar için genellikle yazar?n izniyle ücretsizdir. Ticari kullan?mlar için yazarla ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. ?leti?im, sorumlu yazar Didem ALSANCAK SIRAKAYA üzerinden sa?lanabilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?in tam metni ve detayl? metodolojik bilgileri içeren orijinal makaleye a?a??daki linkten ula??labilir: egitimvebilim.ted.org.tr. Ayr?ca ölçe?in orijinal PDF'i buradan indirilebilir: cevrimici-ogrenme-hazir-bulunusluluk-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Yurdugül, H. ve S?rakaya, D. A. (2013). Çevrimiçi Ö?renme Haz?r Bulunu?luluk Ölçe?i: geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *E?itim ve Bilim*, *38*(169), 391-405.

Çevrimiçi Ö?renme Haz?r Bulunu?luluk Ölçe?i Maddeleri

Ölçek, toplam 18 madde ve 5 alt boyuttan olu?maktad?r. Alt boyutlar ve ilgili maddelerin örnekleri a?a??dad?r:

Bilgisayar/?nternet Özyeterli?i (3 m): Çevrimiçi ö?renmede bilgiye ula?ma sürecinde interneti kullanma konusunda kendime güvenirim.
Özgüdümlü Ö?renme (6 m): Zaman? iyi yönetirim.
Ö?renci Kontrolü (9 m): Çevrimiçi ortamda kendi ö?renme sürecimi yönlendirebilirim.
Ö?renme ?çin Motivasyon (13 m): Çevrimiçi ortamda ö?renmeye yönelik güdülerim vard?r.
Çevrimiçi ?leti?im Özyeterli?i (17 m): Yaz?l? ileti?imde kendimi ifade etmede(duygular ve espri) kendime güvenirim.

ARABPSYCHOLOGY.COM